Hudobni služabnik

249. Prilika o hudobnem služabniku Mt 18, 23-35

1 (Gospod:) »Da bi vam še nazorneje prikazal nebeško kraljestvo v njegovih pravih razmerah, vam ga bom predstavil z ustrezno prispodobo. Nebeško kraljestvo je torej podobno kralju, ki je hotel nekoč poračunati s svojimi služabniki. (Mt 18,23) In ko je začel računati, je prišel nekdo, ki je bil kralju dolžan deset tisoč funtov. (Mt 18,24) Ker ta kraljev hlapec in služabnik ni imel s čim povrniti veliki dolg, je kralj ukazal prodati lenega služabnika, njegovo ženo, njegove lepe otroke in vse, kar je imel, da bi si iz kupnine lahko poplačal vse, kar mu je hlapec in služabnik dolgoval. (Mt 18,25)
2 Ko je služabnik videl, da bo zdaj z vsemi svojimi prodan za sužnja, je pred kraljem padel na kolena in ga goreče prosil tako, da je jokajoč rekel: 'O veliki, najmogočnejši kralj in gospodar, potrpi vendar še zelo malo z menoj! Preklici prodajo, daj mi na voljo še nekaj časa in z vsemi močmi se bom potrudil, da ti bom povrnil ves dolg!' (Mt 18,26) Ko je kralj to slišal, se mu je omečilo srce. Služabnik se mu je zasmilil; preklical je prodajo, odpustil služabniku ves dolg in ga pustil svobodnega. (Mt 18,27)
3 Kmalu nato pa je šel služabnik v kraljevo mesto, ker je imel tu in tam kaj opraviti in naročiti. In glej, primerilo se je, da je srečal enega svojih soslužabnikov, ki mu je bil kratek čas dolžan sto grošev. Ko pa ga je soslužabnik zagledal, ga je prosil le še za kratek čas odloga - potem mu bo dolg povrnil. Toda naš služabnik, ki ga je kralj tako velikodušno pomilostil, ga ni uslišal, ampak ga je z vso jezo zgrabil, ga davil in vpil: 'Takoj mi vrni, kar si mi dolžan; predolgo te namreč že čakam in mojega potrpljenja je zdaj konec!' (Mt 18,28)
4 Tedaj pa je soslužabnik padel na kolena in ga s solzami prosil: 'Potrpi vendar še malo z menoj in vse ti bom povrnil!' (Mt 18,29) Toda kraljevi služabnik in hlapec ni hotel niti slišati za potrpljenje, ampak je ubogega sohlapca izročil biričem in ga dal vreči v ječo za tako dolgo, dokler mu ne bi bil iz njegovih zaseženih dohodkov povrnjen ves dolg. (Mt 18,30)
5 Ko pa so drugi sohlapci to videli in izvedeli, so bili zelo žalostni in jezni na zelo neusmiljenega kraljevega služabnika, šli so h kralju in mu povedali, kaj se je zgodilo. (Mt 18,31)
6 Ko je kralj to izvedel, je neusmiljenega služabnika takoj poklical k sebi in mu z jeznim obrazom rekel: 'Poslušaj, hudobni hlapec! Ali ti nisem odpustil vsega dolga, ker si me prosil? (Mt 18,32) Zakaj se tudi ti nisi usmilil svojega sohlapca tako, kakor sem se usmilil jaz tebe?' (Mt 18,33)
7 Tedaj je služabnik umolknil od strahu in groze, ker je vedel, kako dober in pravičen je kralj in da navadno tistega, ki se pregreši zoper njegovo milost in ljubezen, strogo kaznuje. Zdaj šele se je kralj razjezil in je neusmiljenega služabnika izročil prav tako neusmhjenim mučiteljem za tako dolgo, dokler mu ni iz njegovih zdaj tudi zaseženih dohodkov povrnil vsega velikega dolga. (Mt 18,34)
8 In glejte, prav tako bo tudi Moj nebeški Oče storil z vami, če ne boste iz vsega srca

odpustih ljudem grehov in napak, ki so vam jih prizadejali! (Mt 18,35) Resnično nebeško kraljestvo tako v največjem kot v najmanjšem je prav v tem, da med blaženimi ni nenaklonjenosti, nevoščljivosti ali celo sovraštva, ampak mora biti tam največja harmonija, največja sloga in največja medsebojna ljubezen.
9 Prav zato na tej zemlji ni potrebno sodišče, ki bi določalo pravico med žalivci in žaljenimi, ampak naj bo pred Menoj edino veljavno zaščitno sodišče vaše dobro in spravljivo srce; pri tem sodišču boste shajali prav dobro in z najmanj stroški in sodnimi taksami; tisti, ki se bo pregrešil nad vami, pa bo postal vaš resnični prijatelj veliko prej, kakor če bi ga k temu prisilil sodni izrek. - In zdaj Mi povejte, ali ste vse to res temeljito razumeli!«

250. Nujnost svetnih sodišč. Vzroki zločinov in njihovo preprečevanje

1 Peter reče: »Gospod in Mojster! To gotovo, seveda tako bi bilo tudi najbolje; toda četudi bomo vse to najnatančneje upoštevali - mi in tudi številni, ki bodo od nas dobili ta nauk, pa je vendarle zelo vprašljivo, ali zaradi tega svetna sodišča ne bodo več obstajala.
2 Glej, če se je kdo kakor koli pregrešil zoper mene, mu bom to prav gotovo odpustil tudi sedemdesetkrat sedemkrat, če se bo moj žalilec res tolikokrat pregrešil nad menoj; toda če kot hudoben in škodoželjen človek še potem nima dovolj in žalitve ponavlja še precej večkrat kakor sedemdesetkrat sedemkrat - kaj naj s takšnim človekom? Tedaj menim, bi bil že čas, da bi takega zločinca izročil svetnemu sodišču, tako kot je nazadnje storil tudi Tvoj usmiljeni kralj, potem ko njegovo veliko potrpljenje ni obrodilo sadu, je neusmiljenega hlapca vendarle izročil mučitelju. - Kaj praviš Gospod, o tem mojem mnenju?«
3 Jaz rečem: »Moj ljubi Peter, o tem ne bi več veliko govoril, ker sem vam za tak nepopravljivi primer že takoj po prepiru med ribiči pred tvojo hišo tako in tako odkrito dal povsem uporabno navodilo in je vsak od vas gotovo razumel, kaj in kako je treba ukrepati!
4 Samoumevno pa je, da morajo na tem svetu za velike in grobe kršilce človekovih pravic biti tudi mogočna in velika svetna sodišča, sicer življenje nikogar ne bi bilo več varno. Toda manjše zablode, ki se neredko dogajajo med vami ljudmi, naj se poravnajo s sojenjem z usmiljenim in spravljivim srcem, da ne bodo iz majhnih medsebojnih človeških zablod nastali veliki in hudi zločini; resnično vam namreč povem: rop, uboj in umor navsezadnje niso nič drugega kakor posledice sprva majhnih medsebojnih človeških zablod, ki izvirajo iz samih majhnih, svetno sebičnih in domišljavih nagibov. - Naj vam to bolj jasno osveth še majhna prilika:

5 Bogat in ugleden oče ima zelo lepo in ljubko hčer, vanjo pa je na smrt zaljubljen mlad, toda ubog, čeprav prav dobro izobražen mož, in to toliko bolj, ker mu je ljubka hčerka z vsakovrstnimi prijazriimi namigi in znamenji že večkrat dala prejasno vedeti, da mu je v srcu naklonjena. No, ta sicer pošteni in vrh mladenič se nazadnje opogumi, se dobronamerno odpravi k očetu lepe hčere in ga prosi, da bi mu jo dal za ženo. Ampak oče, zaradi svojega velikega bogastva preošaben in trd, poštenemu, revnemu prosilcu pokaže vrata ter ga s hlapci in psi prežene s svojega dvorišča.
6 Nespodobni sprejem je srce revnega moža navdal z jezo, srdom in maščevalnostjo, in kolikor bolj je razmišljal, da nikoli ne bo mogel postati zet bogatega moža, toliko bolj je v njem tudi naraščala maščevalna misel, da bi trdosrčnega in ošabnega človeka kar najbolj boleče ponižal. In ko je zla misel povsem dozorela, so bili načrt, sklep, volja in dejanje že tudi tu, in mladi možje bogatega moža umoril.
7 To pa se gotovo ne bi zgodilo, če bi bil bogati mož ravnal z njim kot s človekom. Bogatemu možu se niti ni zdelo, daje storil kaj hudega, ko je revnega prosilca vrgel iz hiše, tako kot je opisano. Toda za zavrnjenega je bilo to preveč, zato je postal zločinec, morilec; potem se je iz strahu pred svetnimi sodniki skrival v gozdni goščavi ter postal tam strah in trepet ljudi.
8 In iz te majhne prilike vidite, da le trdosrčnost ljudi njihove revnejše soljudi največkrat naredi za zločince. Zato pri tistih, ki so se s čimer koli pregrešili nad vami, zmeraj upoštevajte, kar sem vam zapovedal in jasno pokazal; tako bodo veliki zločinci postali na zemlji redki in potem bodo dobri ljudje vladali nad siromaki. - Ste zdaj vsi to dojeli in razumeli?«
9 Vsi so potrdili, da so nauk dobro razumeli. Učenci, ki so, kot so izjavili, ta nauk dobro razumeli, pa so vendarle premišljevali še o marsičem, kar je vseboval; Janez in Matej sta zapisala bistveno, Jakob in Tomaž pa bolj razlage. S tem so imeli dobri dve uri dela.
10 In ko je bilo vse najnujnejše zapisano, je rekel Peter: »Zdaj se nam ta nauk ne more več izgubiti in s tem je že veliko pridobljenega! Toda zvečerilo se je in poskrbeti bom moral, da dobimo večerjo.«
11 Jaz sem rekel: »Toda kdo ti pravi, da bo že večer? Poglej ven, kako visoko je še sonce! Povem ti, če zdaj vstanemo in z dobrim vetrom plujemo čez vso dolžino morja, bomo še pred sončnim zatonom zanesljivo prišli do meje judovske dežele onstran Jordana!«
12 Nato je Peter pogledal, kje je sonce, in se zelo začudil, kako se je lahko tako silno zmotil v presojanju časa; sonce je namreč imelo še tri ure hoda do zatona.

Jakob Lorber

Veliki Janezov evangelij
knjiga 5